

OudRoze Agenda Amsterdam

november
2018

uit in Amsterdam
en omgeving

IN DIT NUMMER

HERFST IN AMSTERDAM	3
EXPO IHLIA	4
NOVEMBER IN AMSTERDAM	5
DE NOOIT GEBOUWDE TOREN	10
NOVEMBER BUITEN MOKUM	12
DE MAGERE BRUG	14
KOFFIETIJD IN MOKUM	16

De **OudRoze Agenda Amsterdam** wordt gemaakt in samenwerking met **IHLIA** en **De Roze Poort Amsterdam**.

Wij hebben de inhoud met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Deze gegevens worden alleen voor informatieve doeleinden aangeboden.

OudRoze Agenda garandeert niet dat de inhoud juist, actueel en volledig is. Wat actueel is op het ene moment is op het volgende moment weer achterhaald.

Bezoek ons op:

www.oudrozeagenda.amsterdam

Jouw event op onze site, mail ons:

oudroze.agenda@gmail.com

Waarom de herfst in Amsterdam zo leuk is

Naast de onvermijdelijke kou en regen, brengt de herfst ook de meest magische momenten met zich mee. De grachten en parken verdwijnen onder een bladerdeken, in cafés is het extra gezellig en het culturele seizoen is op haar hoogtepunt. Nog niet overtuigd? Dit zijn de redenen waarom wij zo van de herfst in Amsterdam houden!

De stad is bedekt onder een bladerdeken

Met meer dan 400.000 bomen die de grachten aan elkaar verbinden, is Amsterdam een van de meest bladerrijke steden van Europa. En dat levert tijdens de herfst magische plaatjes op. Niks kan op tegen onze grachtengordel en parken gehuld in oranje en rode tinten – of de goudkleurige bladerdeken waar Amsterdam onder bedolven is zodra de blaadjes van de bomen vallen.

Tijd voor appeltaart en warme chocolademelk

Ja, natuurlijk, de zomer is heerlijk. Maar kijken we niet allemaal uit naar dat moment dat je jezelf kunt terugtrekken in een bruin café met een stuk appeltaart en warme chocolademelk? Wij wel in ieder geval! Er zijn genoeg locaties waar je direct kunt toegeven aan deze lekkere trek.

Het culturele seizoen is op haar hoogtepunt

Of je nu een concert, toneelstuk of tentoonstelling wilt zien; tijdens de herfst is Amsterdam de plek bij uitstek als je op zoek bent naar culturele activiteiten. Muzikanten starten hun tour, musea organiseren grote tentoonstellingen en iedereen trekt weer naar binnen voor cultuur en vertier.

Midden in de nacht naar het museum

Ieder jaar in november biedt Museumnacht weer de kans om tot ver nadat de zon is ondergegaan, kunst te bekijken. Je hebt slechts 1 kaartje nodig, waarmee je tot 2 uur 's nachts meer dan 50 musea in Amsterdam kunt bezoeken. En het zijn niet alleen de tentoonstellingen die het opblijven waard zijn, want er is altijd een breed aanbod aan workshops, optredens en speciale tours – en uiteraard zijn er genoeg hapjes en drankjes waarmee je het tot diep in de nacht volhoudt.

De lucht verandert in een kunstwerk

De Nederlandse luchten zijn al een plaatje op zich, maar in combinatie met de lage herfst-

zon verandert de hemel in een schilderij dat in een museum niet zou misstaan. De neergaande zon die door de wolken schijnt, veroorzaakt een speciaal licht dat je alleen in dit jaargetijde ziet. Lastig vast te leggen op een foto, dus je kunt er toch het beste voor zorgen dat je het zelf ervaart deze herfst!

CHEDINO

18 oktober tot 6 januari 2019
IHLIA – Oosterdoksade 143

Een documentaire fotoserie over een Zuid-Afrikaanse transvrouw en haar lange weg om 'volledig vrouw' te worden

Deze fototentoonstelling is een indringend portret van Chedino, een transvrouw die in Heideveld woont, een arme voorstad van Kaapstad in Zuid-Afrika. Fotograaf Julia Gunther volgde Chedino zes jaar lang in haar weg om 'volledig vrouw' te worden.

Zoals de meeste Zuid-Afrikaanse transmensen kon Chedino geen operatieve geslachtsverandering betalen – kosten tussen de dertig- en veertigduizend euro. Haar enige mogelijkheid was om te worden geplaatst op de wachtlijst van de Transgender Clinic in het Groote Schuur-Hospitaal in Kaapstad. Dit is een van de weinige klinieken in Zuid-Afrika die zijn gespecialiseerd in het uitvoeren van dergelijke geslachtsveranderende operaties. Het bestuur van de West-Kaap financiert echter vier operaties per jaar en er is maar één chirurg in Zuid-Afrika die deze gecompliceerde operaties kan uitvoeren.

Chedino stond twaalf jaar op de wachtlijst van de Transgender Clinic. Ze prijst zichzelf gelukkig want tegenwoordig is de wachttijd voor transmannen en -vrouwen zo'n vijftientwintig jaar. In 2018 ging Chedino's ultieme wens in vervulling: ze kon als 'volledige' vrouw trouwen met haar verloofde Keagan.

Eerder exposeerde fotograaf Julia Gunther bij IHLIA met *Chedino and family*, over het leven van Chedino voor haar operatie.

November in Amsterdam
De nachten zijn lang en de zon staat laag, november in Amsterdam is perfect voor filmfestivals en speciale filmvertoningen in verschillende filmhuizen in de stad. De opmaat voor de decemberfeesten.

Internationaal Storytelling Festival 1 – 4 november

THE AMSTERDAM STORYTELLING FESTIVAL

Stoere verhalen, mooie verhalen, oude verhalen, ontroerende verhalen, het komt allemaal aan bod tijdens het Internationaal Storytelling Festival. In het najaar van 2018 vindt je op

verschillende locaties in Amsterdam deze negende editie plaats.

Het internationale Storytelling Festival Amsterdam trekt door heel Amsterdam. In de afgelopen jaren heeft het festival een naam opgebouwd als het festival waar je nationale en internationale topvertellers aan het werk kunt zien. Het doel van het festival is een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de vertelkunst in Nederland en de groei van de aandacht daarvoor.

Bekijk de website van het Storytelling Festival voor meer informatie en alle locaties.

W storytellingfestival.nl

Museumnacht 3 november 19:00 – 02:00 uur

Elk jaar openen Amsterdamse musea op de eerste zaterdag van november hun deuren tijdens de Museumnacht. Geïnspireerd op de vaste collectie of tijdelijke tentoonstellingen is er door de deelnemende musea een speciaal programma samengesteld. Geniet tijdens de Museumnacht van onder andere muziek, workshops en speciale rondleidingen.

De deelnemende musea stellen tijdens Museumnacht van 19.00 tot 02.00 uur de deuren open voor bezoekers. Bekijk onder het genot van een hapje en een drankje de vaste collectie van bijvoorbeeld de Hermitage Amsterdam of het Stedelijk Museum en fiets kriskras door de stad om ook de speciale programma's bij de vele andere musea die Amsterdam rijk is mee te maken.

Voor de Museumnacht koop je een ticket waarmee je alle musea kan bezoeken. Kaarten voor Museumnacht kosten doorgaans €19,95 en zijn via de website van Museumnacht te koop. Wacht niet te lang als je zeker wilt zijn van een kaartje, Museumnacht is vrijwel elk jaar uitverkocht. ***Let op:** de Museumkaart en de I amsterdam City Card zijn tijdens Museumnacht **niet** geldig.

W museumnacht.amsterdam

IDFA: International Documentary Film Festival Amsterdam 14 – 25 november

Elk jaar vindt in november dit internationale filmfestival plaats in Amsterdam, waarbij de stad voor even hét paradijs voor liefhebbers van documentaires is. Op verschillende locaties: van het Rembrandtplein tot diep in Amsterdam-West en Zuidoost. Met (inter)nationale premières en competities, films van debutanten en studenten, documentaires voor kin-

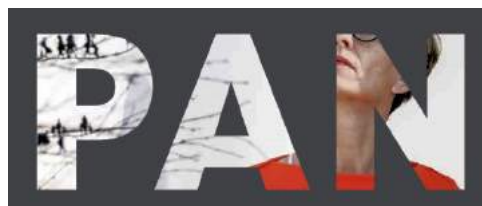
deren, een filmmarkt en veel internationale gasten.

Geen enkel filmfestival ter wereld trekt zoveel kwaliteitsdocumentaires, filmfans en filmprofessionals uit binnen- en buitenland als het IDFA. Het IDFA is het grootste documentaire filmfestival ter wereld, met dit jaar opnieuw de allergrootste en nieuwste (inter)nationale documentaires.

Tijdens het IDFA zijn meer dan 300 internationale documentaires te zien die allemaal een unieke kijk op de wereld geven. De kijker wordt tijdens IDFA meegenomen naar zowel de armste als rijkste plekken ter wereld, soms op poëtische wijze, soms met een krachtig statement. De onderwerpen zijn ongekend divers, maar de films hebben één ding gemeen: ze zetten aan tot denken en nodigen uit tot discussie. Houd de IDFA website in de gaten voor meer informatie en de kaartverkoop.

W idfa.nl

PAN Amsterdam
18 – 25 november

In november 2018 keert PAN Amsterdam terug naar de RAI Amsterdam. Deze jaarlijkse

kunstbeurs heeft, sinds de eerste editie in 1987, een sterke reputatie opgebouwd. PAN staat bekend om de vriendelijke sfeer, de kans om de beste kunsthandelaars te ontmoeten en om kunst te kunnen bekijken en vergelijken zonder directe verplichtingen.³

In maar een paar uur struinen op PAN Amsterdam kun je dealers van zo'n honderdvijfentwintig galerieën ontmoeten en duizenden verschillende objecten bekijken. Maar bovenal kun je zonder enige twijfel kunst kopen, aangezien meer dan tachtig onafhankelijke experts de stukken voor aanvang van de beurs testen op authenticiteit en kwaliteit.

W pan.nl

Amsterdam Light Festival
29 november – 20 januari 2019

De zevende editie van Amsterdam Light Festival vindt plaats van 29 november 2018 tot en met 20 januari 2019. Tijdens dit jaarlijkse lichtkunstfestival voor jong en oud verandert de historische binnenstad van Amsterdam tijdens de donkerste maanden van het jaar in één groot openlichtmuseum.

um.

Amsterdam Light Festival programmeert in co-creatie gemaakte lichtkunst die de stad en het publiek verlicht. Uit honderden ingezonden concepten wordt een selectie gemaakt. Samen met de kunstenaars, vormgevers en architecten gaat het festival aan de slag om de concepten te verwezenlijken tot lichtkunstwerken, die vanaf eind november gepresenteerd worden.

W amsterdamlightfestival.com/nl

Meesterlijk
30 november – 2 december

Een combinatie van design, mode, eten, ambacht en hedendaagse kunst komt samen tijdens Meesterlijk,

een smaakvol en inspirerend event voor liefhebbers van mode, design en culinaire hoogstandjes. Dit jaar is de tiende editie van Meesterlijk op het terrein van de Westergasfabriek.

Meesterlijk is een jaarlijks evenement waar vormgevers, producenten, modeontwerpers, fooddesigners en vaklieden hun passie voor design en ambacht tonen aan een groot publiek. Bekijk een van de tentoonstellingen, koop unieke producten rechtstreeks van de ontwerper zelf en vergaap je aan bijzondere sieraden, lederwaren, hoeden en kleine meubelen.

Bezoek de website van Meesterlijk voor meer informatie en online kaartverkoop.

W meesterlijk.nu

De tas als theater
Hester van Eeghen
10 november - 25 februari
Tassenmuseum, Herengracht 573

Bij 'De tas als theater', van 10 november 2018 t/m 25 februari 2019 in het Amsterdamse Tassenmuseum Hendrikje, staat zowel het ontwerp als het binnenleven van de tas centraal. Een tas krijgt door het gebruik een ziel en wordt daarvoor vaak een afspiegeling van de gebruiker. Hester maakt de originele, theatrale tentoonstelling – een ware belevenis – samen met André Postma. De bezoeker stapt via het voorvak een immense tas in en maakt een reis die alle zintuigen prikkelt. Na deze rondgang krijgt hij of zij bij de psychologische tassenweegschaal, na het beantwoorden van enkele vragen, een persoonlijke karakterbeschrijving. En tenslotte zijn op de tentoonstelling Hesters meest markante ontwerpen van de afgelopen dertig jaar te zien.

W tassenmuseum.nl

Kim van Norren
Museum Tot Zover, De Nieuwe Ooster,
Kruislaan 124

Een recente serie schilderijen rondom het gedicht 'Do not go gentle into that good night' van Dylan Thomas vormt het kader van de solotentoonstelling bij Museum Tot Zover. Thomas schreef het gedicht in 1951

voor zijn vader die stervende was. Hij spoorde hem in het gedicht aan om vooral te blijven strijden en vechten tegen het naderende einde.

Van Norren was geraakt door de rauwheid van het gedicht, dat mede door een voordracht door de dichter zelf, zijn plek in de Westerse cultuur veroverd heeft. Ze meent dat het een bekend gedicht is bij velen en dus niet voorbehouden aan een select groepje 'belezen of poëzie-minnende' mensen. Dat waardeert ze, en maakt haar nieuwsgierig naar de vele mogelijke subjectieve interpretaties.

W totzover.nl

Contemporary Fashion
Het Klederdrachtmuseum, Herengracht 427

Tot en met 31 maart 2019 organiseert Het Klederdrachtmuseum de tentoonstelling **Contemporary Fashion**. De tentoonstelling presenteert een selectie van kostuums en objecten van hedendaagse modeontwerpers die geïnspireerd zijn op de Nederlandse klederdracht. Deze tentoonstelling is een ode aan deze ontwerpers die hun inspiratie haalden uit de Nederlandse klederdracht en die door middel van hun nieuwe ontwerpen de designs en vormgeving uit de klederdracht laten voortbestaan.

Het Zuiderzee Museum (Collectie uit de expositie 'Gejaagd door de wind') en het Zeeuws Museum (collectie van de expositie 'Handwerk') hebben royaal een aantal kostuums, kostuumonderdelen en mooie hoeden in bruikleen gegeven voor deze tentoonstelling.

In de tentoonstelling worden kostuumstukken van oa de volgende ontwerpers getoond; Walter van Beirendonck, Kasper Jongejan, Tess van Zalinge, Bas Kosters, Meeta Mastani & Marlies Visser, Viktor&Rolf, Antoine Peters, Elizabeth van der Helm, Elke Wierenga. De ontwerpers vertaalden klederdracht naar mode anno nu. Met name handwerk en duurzaamheid blijken als kernelementen van klederdracht uitstekend toepasbaar op de hedendaagse ideeën van mode en stijl.

W hetklederdrachtmuseum.nl

De wereld in kleur
Kleurenfotografie voor 1918
Allard Pierson Museum, Oude Turfmarkt
147

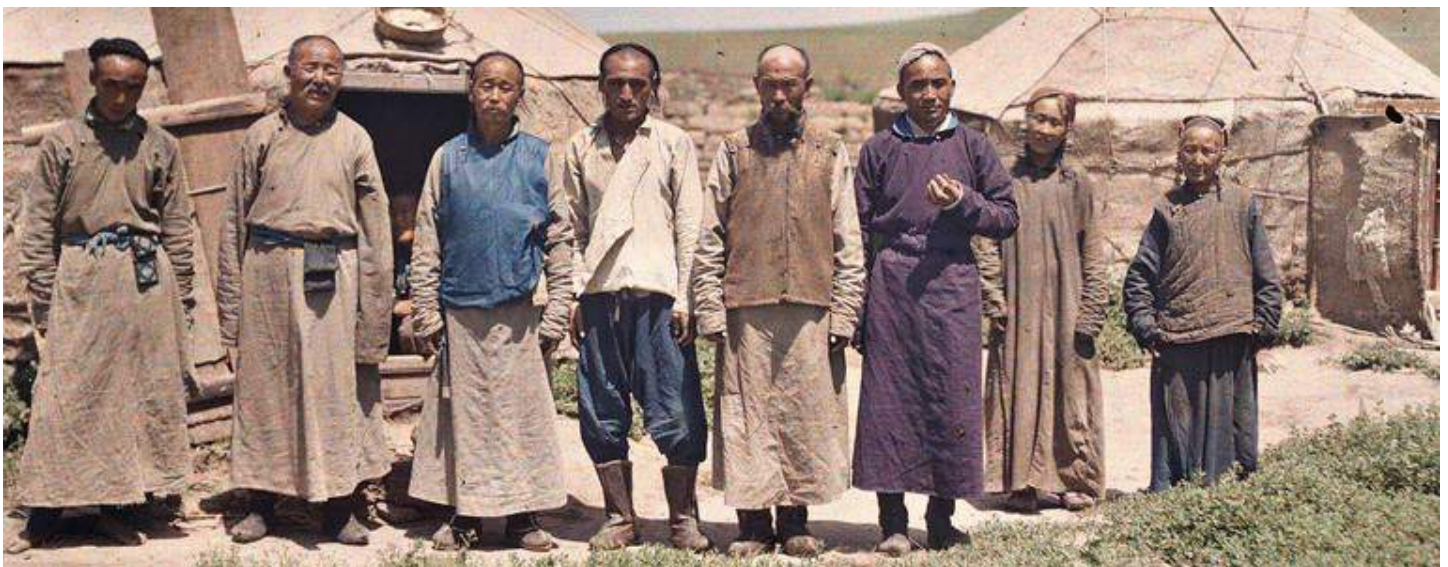
In het Allard Pierson Museum in Amsterdam zie je t/m 6 januari 2019 de collectie van Albert Kahn, van zijn vroege kleurenfotografie.

Om de wereldvrede te bevorderen liet deze Franse bankier vanaf 1908 wereldwijd volkeren fotograferen. Dankzij een nieuw procédé kon dat in kleur. Een keuze uit de collectie -Kahn is nu voor het eerst in Nederland te zien. Bruiklenen uit Nederlandse instellingen maken de tentoonstelling compleet.

Begin twintigste eeuw deed de kleurenfotografie haar intrede. Met autochromes – glasnegatieven waarop met behulp van aardappelzetmeel kleur kon worden vastgelegd –

den van de Eerste Wereldoorlog (1914-1918), die in 2018 honderd jaar achter ons ligt.

Het resultaat was een enorme verzameling van meer dan 72.000 autochromes, die de wereld voor het eerst in kleur laten zien. Het Allard Pierson Museum toont een intrigerende keuze uit deze etnografische schat, die afkomstig is uit het Musée Albert-Kahn in Parijs, – in reproductie; originele autochromes zijn te kwetsbaar om te exposeren. Daarnaast zijn kleurenfoto's te zien van de Russische fotograaf Sergej Prokoedin-Gorski en Nederlandse fotografen als Bernard Eilers en Jacob Olie jr. **W** allardpiersonmuseum.nl

kreeg de wereld letterlijk kleur. In opdracht van de Franse bankier en filantroop Albert Kahn legden fotografen vanaf 1908 over de hele wereld volkeren vast op de gevoelige plaat, in kleur. Kahns project Les Archives de la Planète kent een achterliggend ideaal van onderling begrip en wereldvrede. Dit vredesideaal contrasteert scherp met de wreedhe-

ze worden getoond. Vrijwel alle worden speciaal voor Parklicht gemaakt. Ze zijn zonder uitzondering non-figuratief en gebaseerd op het gebruik van wit licht en/of blacklight. Trefwoorden: eigenzinnig, abstract, geometrisch, ingetogen, verstillend.

Dit zijn een aantal van de kunstenaars die dit jaar werk leveren voor Parklicht:

Femke Schaap - Video mapping-pionier Femke Schaap werkt al vele jaren aan haar Lunapark-serie, waarin geprojecteerde cirkels en lijnen al draaiend en bewegend een vernuftig driedimensionaal spel spelen. Tijdens Parklicht toont Schaap hoe de serie een nieuwe fase ingaat: zowel monumentaler als nóg basaler van vorm – en zo mogelijk nog vreemdender.

Willem Marijs - 71 Jaar inmiddels en still going strong: sinds Willem Marijs halverwege de vorige eeuw 'het licht zag' tijdens een Zero-tentoonstelling heeft hij een bijzonder breed oeuvre opgebouwd waarin hij de schier onuitputtelijke mogelijkheden heeft verkend van... de huis-tuin-en-keuken TL-buis.

Gabriel Lester - Een camera heeft Gabriel Lester niet nodig om zijn sculpturen, ruimtelijke installaties en lichtobjecten van een cinematografisch karakter te voorzien. Dat geldt ook voor zijn enscenering bij Parklicht, die draait om de filmische kwaliteiten van opkringelende rooksluizen.

Veerle Thoben - Door daglicht te filmen en dat op een later moment op dezelfde plek 'terug te projecteren' creëert Veerle Thoben beelden die ergens tussen tijdelijk en permanent, tussen illusie en werkelijkheid lijken te laveren – en die garant staan voor wonderlijke, surreële kijkervaringen.

Yasuhiro Chida - Stichting Polderlicht werkt normaliter alleen met in Nederland wonende en/of werkende kunstenaars, maar Yasuhiro Chida vormt de uitzondering op deze regel. Met extreem minimale middelen (bijvoorbeeld waterdruppels, boorgaatjes of visdraadjes) bereikt 'Hiro' grootse effecten. Daarbij behoudt zijn werk altijd een Oosters gevoel voor 'Zen'.

W polderlicht.com/parklicht

**Parklicht 2018
Lichtkunst in Oosterpark**

14 t/m 18 november 18:00 – 23:00 uur

Voor het tweede jaar op rij presenteert Stichting Polderlicht Parklicht, een tentoonstelling van veertien lichtinstallaties, -sculpturen en -projecties, verspreid over de Noordelijke helft van het Amsterdamse Oosterpark. Bezoekers gaan in de avonden op 'ontdekkingstocht' door het park; op basis van een plattegrond wandelen zij van het ene kunstwerk naar het andere.

De kunstwerken staan opgesteld in perkjes, tussen het groen, in het water en in of op gebouwen. Ze gaan stuk voor stuk een visuele of inhoudelijke relatie aan met de plek waar

De nooit gebouwde toren

In de 17de eeuw werd begonnen met de bouw van een toren die (toen) de hoogste van Nederland had moeten worden. Deze toren kwam er niet maar het onderste stuk staat nog steeds, tegen de Nieuwe Kerk aan. Aan de Nieuwezijds Voorburgwal staat tegen de westgevel van de Nieuwe Kerk een groot portaal van zandsteen. Dagelijks lopen en rijden er ontelbare voetgangers, fietsers, auto's en trams langs. Zonder dat iemand het beseft, had op deze plek een toren moeten komen, hoger dan die van de Dom in Utrecht. Dat portaal is het enige overgebleven stuk. Hoewel er ooit met de bouw van die toren is begonnen, is het project nooit voltooid.

Brand in de kerk

Op 11 januari 1645 brandde de Nieuwe Kerk helemaal uit. Twee loodgieters waren onvoorzichtig met hun vuurpot, waardoor bijna alle kappen van de middeleeuwse kerk in vlammen opgingen en er slechts een geblakerde ruïne overbleef. Het herstel begon vrijwel onmiddellijk. Bovendien besloot het stadsbestuur, onder aanvoering van de calvinistische burgemeester Willem Backer (1595-1652), een toren te bouwen bij de Nieuwe Kerk. Het moest de hoogste toren van de Republiek worden.

6363 palen

Na het afdammen van het water van de Nieuwezijds Voorburgwal en het uitgraven van de bouwput, begon het heiwerk. Niet minder dan 6363 palen werden op een oppervlak van 20 x 20 meter in de grond geramd, een karwei dat van augustus 1646 tot juni 1647 duurde. Daarna kon de eerste steen worden gelegd. Meer dan een miljoen bakstenen waren nodig om de basis op te metselen, waarna kon worden begonnen met de opbouw van de toren.

Een ander bouwproject

Hoewel de bouw in het begin voorspoedig verliep, kreeg het torenproject al snel concurrentie. De libertijnen in het stadsbestuur – onder de leiding van Andries Bicker en Cornelis de Graaf – zagen veel liever een nieuw stadhuis verrijzen, dan een hoge toren. Toen de onderhandelingen voor de Vrede van Munster waren voltooid en het einde van de Tachtigjarige Oorlog in zicht was, vonden zij het dan ook tijd om met die bouw te beginnen. Burgemeester Backer werd voor drie jaar weggepromoveerd naar Den Haag en het torenproject werd op de lange baan geschoven.

De genadeklap

In een web van politieke intriges winnen de libertijnen in de jaren die volgen steeds meer macht ten koste van de calvinisten. En de kansen voor de toren worden steeds kleiner. Tot overmaat van ramp vliegt, op de drempel van een nieuwe oorlog met Engeland, in juli 1652 het oude stadhuis van Amsterdam op mysterieuze wijze in brand. Vanaf nu staan alle inspanningen in dienst van het nieuwe stadhuis. Hiermee is het lot van de toren – die op dat moment elf meter boven de grond uitsteekt – bezegeld.

Boek: De Toren van de Gouden Eeuw

Bouwhistoricus en hoogleraar Gabri van Tussenbroek schreef De Toren van de Gouden Eeuw.

W uitgeverijprometheus.nl/catalogus/de-toren-van-de-gouden-eeuw.html

November buiten Amsterdam

Indische Pracht

Dennis A-Tjak

Westfries Museum, Roode Steen 1
- Hoorn

Het Westfries Museum in Hoorn exposeert van 20 oktober 2018 tot en met 20 januari 2019

'Indische Pracht', met veertig werken van fotograaf Dennis A-Tjak. Met zijn oogstrelende, technisch perfecte maar ook mystieke en eigenzinnige fotografie weet Dennis A-Tjak als geen ander de fascinatie voor de Indonesische flora te verbeelden. Het is deze fascinatie die Dennis A-Tjak ver-

bindt met de Hollanders die in de zeventiende - en achttiende eeuw in dienst van de VOC Oost-Indië bezochten. De expositie laat zien dat er destijds vanuit economische, botanische en wetenschappelijke invalshoek grote belangstelling was voor de Indische flora. En dat ook toen de bloemen uit de Indische archipel al zeer in trek waren bij liefhebbers en verzamelaars.

Beeld: Bekerplant (Nepenthes)

W wfm.nl

Lita Cabellut

Een kroniek van het oneindige

Museum Jan van der Togt, Dorpsstraat 50 – Amstelveen

Van 17 oktober 2018 tot en met 27 januari 2019 toont Museum Jan van der Togt een overzichtstentoonstelling van de Spaanse kunstenaar Lita Cabellut. In de loop der jaren ontwikkelde Cabellut een unieke techniek waarbij ze grootse portretten schildert en traditionele frescotechnieken combineert met het gebruik

van olieverf. Door de verflaag van deze imposante werken vervolgens te breken, ontstaat er door de combinatie van toeval en kracht een nieuw beeld. Hiermee wil Cabellut hetgeen we kunnen herkennen en beheersen, loslaten. "Alsof je de tijd kunt breken met je eigen handen." Het ontstane beeld is vrij ontstaan en heeft een nieuwe essentie gekregen.

Lita Cabellut werd in 1961 in Huesca (Sariñena) geboren, waar ze op straat leefde tot ze op 12-jarige leeftijd werd geadopteerd door een vooraanstaande familie. Ze werd meegenomen naar musea als het Prado in Madrid waar ze in contact kwam met de oude meesters. De jonge Cabellut raakte geïnspireerd door schilderijen van Velázquez, Goya en Frans Hals en de vele fresco's in haar geboortestad. Na haar opleiding had Cabellut haar eerste tentoonstelling in het stadhuis van Masnou, Barcelona. Twee jaar later – op 19-jarige leeftijd – verliet ze Spanje om te gaan studeren aan de Gerrit Rietveld Academie in Nederland, waar ze nog steeds woont en werkt.

Beeld: Lita Cabellut – Secret behind the veil – 2012 – Gemengde techniek op doek.

W jvdtogt.nl

De Bergense School

van onbespied tot Dressed to Kill

Kranenburgh, Hoflaan 26 – Bergen NH

De kunstenaars van de Bergense School zijn thuis in Museum Kranenburgh. Hun werk vormt een belangrijk deel van de collectie en is daarmee het fundament onder het museum. Jaarlijks gaan de conservatoren van Kranenburgh op collectieverkenning, met als resultaat een thematische presentatie. In aansluiting bij tentoonstelling 'BLOOT – het kwetsbare lichaam' staat in deze tentoonstelling de menselijke figuur centraal: nu eens ontkleed en schijnbaar onbespied, dan weer in ingetogen alledaagsheid óf juist zelfbewust poserend en Dressed to Kill.

Bergen oefent al meer dan een eeuw grote aantrekkingskracht uit op kunstenaars. Schilders als Piet van Wijngaerdt, Matthieu Wiegman, Dirk Filarski, Toon kelder, Else Berg, Arnout Colnot en Jaap Weijand vonden elkaar in hun liefde voor de landelijke omgeving, de duinen en het zeelicht. Hun werk toont parallellen in thematiek, palet en penseelvoering, wat getuigt van grote wederzijdse inspiratie. Samen vormen zij de Bergense School, met Leo Gestel als onbetwiste grootmeester. Zij schilderen bij voorkeur het landschap, karakteristieke plekken en stillevens, maar uiten op het doek minstens zo vaak hun vriendschap en verbondenheid met elkaar en met hun vrienden, familie en bewonderaars.

De kunstenaars van de Bergense School zijn thuis in Museum Kranenburgh. Hun werk vormt een belangrijk deel van de collectie en is daarmee het fundament onder het museum. Jaarlijks gaan de conservatoren van Kranenburgh op collectieverkenning, met als resultaat een thematische presentatie. In aansluiting bij 'BLOOT – het kwetsbare lichaam' in de nieuwbouw van Kranenburgh staat in deze tentoonstelling de menselijke figuur centraal: nu eens ontkleed en schijnbaar onbespied, zoals de 'Liggende vrouw lezend op het strand' van Harrie Kuyten (1915), dan weer in ingetogen alledaagsheid, zoals de meisjes van Arnout Colnot en Matthieu Wiegman. Of juist zelfbewust poserend en dressed to kill, zoals Marie Boendermaker in haar smaragd-groene robe door Jan Sluijters (1914).

Het schilderen van naakt won begin vorige eeuw weliswaar aan populariteit, maar was in de praktijk nog lastig en omgeven met taboes. Matthieu Wiegman noemde zijn naakt daarom 'Susanna' (1927), naar de oudtestamentische schoonheid die bij het nemen van een bad wordt bespied door gluurders. Ook Jaap Weijand kiest voor dit bijbels etiket bij zijn naakt in een nachtelijk bos: 'Susanna en de ouderlingen' (1932).

Beeld: Matthieu Wiegman, Susanna, 1927. Collectie Museum Kranenburgh

W kranenburgh.nl

100 jaar Stadsschouwburg Haarlem

Museum Haarlem, Groot Heiligland 47 – Haarlem

Museum Haarlem opent in Het Gasthuis een kleine expositie ter ere van het 100-jarig bestaan van de Stadsschouwburg Haarlem. In de expositie maak je kennis met de geschiedenis van de schouwburg in diverse tijdspannen en met een aantal bijzondere objecten, zoals de brief van de gulle schenker en de kleding die Van Muiswinkel draagt in Scrooge!

de nieuwe kerstproductie van de schouwburg.

Een must voor iedereen die van toneel, cabaret, theater, muziek, dans, film en stadsgeschiedenis houdt!

Op 30 september 2018 was het precies 100 jaar geleden dat de Stadsschouwburg in Haarlem werd geopend met een speciaal voor deze gelegenheid geschreven stuk van Haarlemmer Frederik van Eeden: De Heks van Haarlem. De "bonbonnière" aan het Wilsonsplein werd tussen 1916 en 1918 gebouwd met een anonieme gift van fl. 250.000 (nu ruim € 3 miljoen!).

In 1919 wordt het Schouwtoneel de eerste vaste bespelersgroep. Zij openen met een Haarlems stuk. Het toneelaanbod is in de jaren twintig gevarieerd en kwalitatief goed, maar het aantal bezoekers daalt en de gemeente moet steeds de tekorten aanvullen. Daarom wordt in de jaren dertig de Stadsschouwburg verpacht. In september 1945 wordt Concordia de nieuwe vaste bespelersgroep en voorstellingen over de bevrijding en 700 jaar Haarlem doen het erg goed. In de jaren zestig krijgt de stadsschouwburg weer een eigen huisgezelschap. Er breekt een bloeiperiode aan met een andere visie en nieuw talent, zoals Herman van Veen, Freek de Jonge en Bram Vermeulen worden in Haarlem ontdekt.

Halverwege de jaren tachtig breken roerige

tijden aan en volgen de directeurs elkaar snel op. Het Haarlems Toneel is als bespeler van de schouwburg begin jaren 90 succesvol. In 1998 wordt besloten tot renovatie, die in 2001 start en waarbij behoud van de identiteit van het oude gebouw het uitgangspunt is. Op 26 september 2008, na een sluiting van vijf jaar, wordt de schouwburg feestelijk geopend door prinses Máxima. De nieuwe Stadsschouwburg is uiteindelijk een uniek gebouw geworden dat oud en nieuw verenigt en nog steeds een belangrijke rol speelt in de stad.

W museumhaarlem.nl

Laatste impressionisten

Singer Laren, Oude Drift 1 – Laren (NH)

Nog tot 2 december is deze tentoonstelling te zien die is gewijd aan de kunstenaarsvereniging Société Nouvelle de Peintres et de Sculpteurs (1900-1915) en daarmee aan de beroemdste en meest karakteristieke schilders van deze stroming in de Franse (en Europese) kunst. Deelnemende kunstenaars waren onder andere Henri Le Sidaner, Emile Claus, Gaston La Touche, Henri Martin en Frits Thaulow. Voortgekomen uit het symbolisme deelden zij een romantische visie, die zich uitte in een getrouwe weergave van mens, dier en natuur, maar met een ongrijpbare suggestie van iets diepers, een tragedie of mysterie. Daarom heten ze 'intimisten'. Het intimisme was de laatste grote Franse kunststroming die zich vol liefde aan de natuur wijdde.

W singerlaren.nl

De Magere Brug hét icoon van Amsterdam

Deze fraaie houten ophaalbrug is waarschijnlijk het beroemdste symbool van Amsterdam. Het is dan ook de meest gefotografeerde brug. Maar wat is zijn geschiedenis? En waarom spreekt hij zo aan? Binnenkort wordt hij - net als de andere Amstelbruggen - van afstand bediend. Boten kunnen dan makkelijk en snel doorvaren.

De gemeente besloot om ruim vijftig bruggen en sluizen op afstand te gaan bedienen. Het doel: kortere wachttijden bij de bruggen en een betere doorstroming op het water. Het project is bijna klaar. Eén van de laatste bruggen die wordt omgebouwd is de Magere Brug: eind oktober is het zover.

Amsterdam is te zien als een eilandenrijk. En al die bruggen zijn nodig om de eilanden te verbinden. Uit 1852 zijn er vrij exacte cijfers: de stad bestond toen uit 82 'eilanden' met meer dan 360 bruggen. De gemeente beheert nu 1900 bruggen; hoeveel 'eilanden' er nu precies zijn is onduidelijk. Amsterdam is een waterstad. Ook dat maakt de stad speciaal. Bovendien heeft de stadsontwikkeling een schoonheidsideaal: als bouwwerk van de gemeenschap moet de stad mooi zijn. Dat is goed te zien aan de vele prachtige bruggen.

De dames Mager

De beroemdste brug van de stad is de Magere Brug. Rond 1670 werd hij over de Amstel gebouwd. Wij kennen de brug niet in zijn 'magere' jaren. Vroeger was hij nog smaller

en diende alleen voor voetgangers. Hij zou toen zelfs zo smal zijn geweest dat mensen elkaar op de brug niet of nauwelijks konden passeren. Of ze moesten wel héél erg mager zijn.

Het verhaal dat hij gebouwd werd door de dames Mager die elk aan de andere kant van de Amstel woonden is een sprookje. Het schijnt wel dat dit sprookje door de gidsen en op rondvaartboten nog steeds verteld wordt. Hij heette officieel Kerkstraatbrug, naar de Kerkstraat waarvan hij beide zijden verbindt. Maar de bewoners noemden hem al snel de Magere Brug. Dat werd de officiële naam.

Gevecht om de Magere Brug

Houten bruggen slijten snel. De brug werd vaak opgeknapt en herbouwd. In 1925 wilden sommigen de karakteristieke brug door een moderne brug vervangen. Zo ontstond het 'gevecht om de Magere Brug' tussen Publieke Werken en de Schoonheidscommissie. De Schoonheidscommissie won en in 1934 werd de brug in oude stijl vernieuwd door de beroemde bruggenbrouwer Piet Kramer. De brug werd wel breder; een tijd lang reden er zelfs auto's over.

Verbrijzelde hand

Tot 1994 werd de brug door de twee brugwachters met de hand bediend. Zij trokken aan de haalketting. Het sluiten van de brug vereiste afstemming; beide brugdelen moesten tegelijkertijd tegen elkaar komen. De arbeidsinspectie vond dit te gevaarlijk. Als er bij het afremmen van het tegengewicht met de hand plotseling een windvlaag kwam, kon de

hand van de brugwachter verbrijzeld worden. Sluiten was ook niet zonder risico, want de brugwachter moest op het neergaande brugdeel staan balanceren. Op aandringen van de arbeidsinspectie werd de brug gemechaniseerd en geautomatiseerd.

Beeld van de Gouden Eeuw

De brug is waarschijnlijk hét meest iconische beeld van Amsterdam, meer nog dan het Paleis op de Dam of de Wallen. Zo is hij te zien in de James Bondfilm *Diamonds are forever*, waarin Sean Connery geheim agent 007 speelt.

Waarom is deze mooie maar bescheiden witte houten brug zo'n sterk beeld? Er komen een aantal kenmerkende (vermeende) Nederlandse eigenschappen samen. Eenvoud: het is een simpele maar sierlijke brug. Dan het water en de strijd daartegen, waardoor Nederland wereldwijd beroemd is. En misschien het belangrijkste: hier is in het drukke stadscentrum een verstillend beeld te zien van een lange houten ophaalbrug volgens eeuwenoud model over de brede kalme Amstel. Dat geeft een tijdloos, ingetogen en sprookjesachtig beeld van een Hollandse stad uit de Gouden Eeuw. Evengoed wordt de brug binnenkort op de modernste manier van afstand bediend.

Van maandag 15 oktober tot en met vrijdag 9 november 2018 zijn er werkzaamheden aan de Magere Brug op werkdagen tussen 07.00 uur en 17.00 uur en in een aantal nachten tussen 00.00 uur en 6.00 uur.

De gemeente vervangt de elektrotechnische installatie zodat we de brug op afstand kunnen bedienen. Ook vervangen we de afsluitbomen. In de laatste week van oktober en de eerste week van november wordt het op afstand bedienen van de brug ingesteld, dan wordt een omleiding ingesteld over de naastgelegen bruggen over de Amstel. Tijdens het vervangen van de afsluitbomen kan er hinder ontstaan voor fietsers en voetgangers. Tijdens die bedientijden worden fietsers en voetgangers, als de brug geopend wordt door verkeersregelaars gewezen op de afsluiting van de brug.

Kom gezellig bij ons een kopje koffie/thee doen:

VROUW EN VAART
President Allendelaan 733
10:30 – 12:00 uur
FEMTASTIC KOFFIE NIEUW-WEST

DE RIETVINCK
Vinkenstraat 185
10:00 – 12:00 uur
't ROZE HART KOFFIE OCHTEND

DE POORT
Hugo de Grootkade 18-28
14:00 – 16:00 uur
ROZE KOFFIE INLOOP – OUDWEST

FLESSEMAN
Nieuwmarkt 77
14:00 – 16:00 uur
ROZE KOFFIE INLOOP – CENTRUM

HET SCHOUW
Dollardplein 2
10:00 – 12:00 uur
ROZE KOFFIE INLOOP – NIEUWENDAM

Kijk op de website van **oudroze agenda** waar deze dag wordt gehouden.